

Wymagania edukacyjne z historii na poziomie podstawowym w klasie 4A w roku szkolnym 2025/2026

1. Zasady ogólne:

I. Przedmiot jest nauczany według programu:

„Poznać przeszłość. Program nauczania historii w zakresie podstawowym dla liceum ogólnokształcącego i technikum. Zgodny z podstawą programową do historii z 2024 r.”, autor Robert Śniegocki, Katarzyna Panimasz, wydawnictwo Nowa Era

II. Obowiązki i prawa ucznia:

Uczeń ma obowiązek:

- a) posiadać podręcznik,
- b) prowadzić zeszyt przedmiotowy i sporządzać notatki, aktywnie uczestniczyć w lekcjach starając się omawiać, oceniać i interpretować informacje zawarte w pisanych, ikonograficznych i kartograficznych źródłach historycznych,
- c) odrabiać prace domowe,
- d) systematycznie przygotowywać się do lekcji i sprawdzianów (w przypadku nieobecności uczeń powinien napisać sprawdzian w ciągu dwóch tygodni),

Uczeń ma prawo:

- a) zgłosić dwa nieprzygotowania w półroczu,
- b) poprawić oceny z odpowiedzi i kartkówek,
- c) poprawić oceny ze sprawdzianów (w ciągu 2 tygodni od oddania sprawdzianu przez nauczyciela),
- d) poprawić roczną ocenę przewidywaną,
- e) poprawić przewidywaną niedostateczną ocenę końcoworoczną (zgodnie ze statutem szkoły).

III. Formy sprawdzania wiedzy i umiejętności

a) ustne:

- odpowiedzi z zakresu 3 ostatnich lekcji, uwzględniające opanowanie materiału, umiejętność interpretacji tekstów źródłowych i umiejscawiania omawianych wydarzeń na mapie
- aktywność na lekcji w formie:
 - odpowiedzi na pytania stawiane przez nauczyciela w toku lekcji
 - udziału w dyskusjach problemowych

b) pisemne:

- kartkówki (przewidujące formy opisowe oraz testowe) z materiału z ostatnich trzech lekcji
- sprawdziany (opisowe i testowe) z działu materiału

Kartkówki i sprawdziany mają na celu sprawdzenie wiedzy faktograficznej, łączenia faktów w związki przyczynowo-skutkowe oraz umiejętności analizy i interpretacji tekstów źródłowych (pisanych, ikonograficznych, kartograficznych)

- ocenie podlegają również zadania domowe (z bieżącej lekcji) mające formę krótkich odpowiedzi lub rozwiązania problemów niezbędnych do zrozumienia zagadnień omawianych na lekcji

2. Zasady oceniania:

- a) Nauczyciel na początku roku szkolnego informuje ucznia o:
 - wymaganiach edukacyjnych
 - ogólnych zasadach obowiązujących na lekcjach historii
 - obowiązkach i prawach ucznia
 - formach sprawdzania wiedzy i umiejętności
- b) Nauczyciel wystawia oceny według tradycyjnego systemu oceniania
- c) Sprawdziany pisemne (z działu materiału) są zapowiadane przez nauczyciela z tygodniowym wyprzedzeniem (kartkówki mogą być niezapowiedziane)
- d) Oceny otrzymane przez ucznia w ciągu roku szkolnego są wystawiane według następujących wag (które przyporządkowano do określonych form sprawdzania wiedzy i umiejętności oraz aktywności ucznia):
 - zadania domowe i aktywność na lekcjach, waga 1
 - kartkówki i odpowiedzi ucznia, waga 2
 - sprawdziany pisemne z działu materiału, waga 3
- e) Nauczyciel informuje ucznia o czynionych przez niego postępach i na jego prośbę uzasadnia wystawione oceny (prawo do rzetelnej informacji o postępach w nauce przysługuje uczniowi oraz rodzicom – prawnym opiekunom)

3. Zasady wystawiania ocen rocznych:

- a) W ciągu roku szkolnego uczeń musi uzyskać oceny z wszystkich form sprawdzenia wiedzy i umiejętności (odpowiedzi ustnych, kartkówek, sprawdzianów)
- b) Ocena roczna jest wypadkową ocen uzyskanych przez ucznia w ciągu całego roku szkolnego
- c) Po wystawieniu rocznej oceny przewidywanej nauczyciel przedstawia uczniowi zagadnienia niezbędne do uzyskania lepszej oceny
- d) W przypadku otrzymania przez ucznia przewidywanej rocznej oceny niedostatecznej uczeń (po otrzymaniu zagadnień od nauczyciela) może ją poprawić (zgodnie ze statutem szkoły)

4. Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny:

Niedostateczny uczeń nie zna chronologii najważniejszych faktów historycznych, nie umie stosować i wyjaśniać podstawowych pojęć historycznych, nie potrafi wyjaśnić znaczenia podstawowych – dla zrozumienia procesu historycznego – wydarzeń historycznych, nie znajduje korelacji pomiędzy społeczno-gospodarczymi, politycznymi i kulturowymi czynnikami historycznymi, ma bardzo duże trudności ze wskazaniem na mapie miejsc związanych z najbardziej istotnymi faktami historycznymi, nie potrafi rozpoznać i opisać najważniejszych dzieł kultury powiązanych z omawianymi na lekcjach epokami historycznymi.

Dopuszczający uczeń potrafi prawidłowo zastosować i wyjaśnić podstawowe pojęcia historyczne, poprawnie umiejscawia w czasie główne wydarzenia, wymienia podstawowe wydarzenia związane z omawianymi tematami lekcyjnymi, potrafi wyjaśnić ich znaczenie, stara się znaleźć korelacje pomiędzy różnymi czynnikami (np. społecznymi, gospodarczymi, warunkami naturalnymi danego regionu-państwa) mającymi wpływ na przebieg procesu historycznego, umie wskazać na mapie miejsca związane z istotnymi faktami historycznymi, stara się rozpoznać i opisać najważniejsze dzieła kultury danej epoki historycznej.

Dostateczny uczeń potrafi rozpoznać rodzaje źródeł historycznych, umie prawidłowo wyjaśnić podstawowe i niektóre szczegółowe pojęcia i wydarzenia historyczne, potrafi wymienić najważniejsze osiągnięcia danej epoki oraz wyjaśnić ich znaczenie, umie wymienić czynniki wpływające na związki przyczynowo-skutkowe procesu historycznego i wyjaśnić najważniejsze z nich, potrafi rozpoznać i opisać dzieła kultury danej epoki.

Dobry uczeń potrafi rozpoznać i opisać rodzaje źródeł historycznych, umie umiejscowić w czasie główne i szczegółowe wydarzenia historyczne i wyjaśnić ich znaczenie, znajduje (także w oparciu o źródła historyczne) korelacje pomiędzy czynnikami wpływającymi na przebieg procesu historycznego, potrafi wyjaśnić i opisać charakterystyczne cechy epoki (np. formy ustrojowe, style sztuki), na podstawie źródeł kartograficznych umie opisać następujące zmiany w czasie i przestrzeni.

Bardzo dobry uczeń potrafi bezbłędnie umiejscowić, wyjaśnić i opisać wydarzenia historyczne, umie w porządku chronologicznym opisać przebieg procesu historycznego (np. etapy rozwoju danej kultury), potrafi wyjaśnić i opisać cechy danej epoki oraz rozumie zachodzące przemiany kulturowe, polityczne, społeczne i gospodarcze, bardzo dobrze wyjaśnia i opisuje zależności między czynnikami geograficznymi i społeczno-gospodarczymi wpływającymi na przebieg procesu historycznego (potrafi też wyjaśnić rolę wybitnych jednostek w tym procesie). W przedstawianiu opisu wydarzeń, ich oceny oraz formułowaniu wniosków umie korzystać ze źródeł historycznych.

Celujący uczeń potrafi wyjaśnić zasady pracy ze źródłami historycznymi, umie wyjaśnić i opisać wydarzenia historyczne w szerokim aspekcie (np. na tle historii powszechnej). Potrafi porównać osiągnięcia różnych kultur (cywilizacji) i przedstawić ich wpływ na późniejsze epoki (także na współczesność). Wyjaśnia związki przyczynowo-skutkowe w szerokim aspekcie. Potrafi ukazać korelację pomiędzy czynnikami politycznymi, społeczno-gospodarczymi różnych obszarów geograficznych i kulturowych.

Dobre wyniki w olimpiadach i konkursach zwiększają szansę ucznia na uzyskanie oceny celującej (ale nie są niezbędnym warunkiem jej uzyskania).

opracował:
Piotr Leśniewski